

На који начин инспекција да поступи када странка мења исказ који је дала раније у поступку инспекцијског надзора или у поступку који је претходио поступку инспекцијског надзора?

Инспекција примењује слободну оцену доказа, у складу са чланом 10. став 2. Закона о општем управном поступку, према коме овлашћено службено лице одлучује по свом уверењу које чињенице узима као доказане, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка. У том смислу, поступајући инспектор посебно ће ценити чињеницу мењања исказа странке у поступку инспекцијског надзора који је у току, односно у поступцима - у поступку који је претходио поступку инспекцијског надзора и текућем поступку инспекцијског надзора. Инспектор ће оценити веродостојност изјаве странке кроз усаглашеност са утврђеним чињеницама и другим доказним средствима, и утврдити која од верзија изјаве је веродостојна. Инспектор је, дакле, овлашћен да цени веродостојност изјаве, тј. да исказу придаје већу или мању важност, па је овлашћен да одређени исказ, у склопу оцене тог доказа засебно и у вези са другим доказима, као и на основу резултата целокупног поступка, оцени веродостојним, мање веродостојним или неверодостојним.

Притом, посматрајући доказе према њиховом значају и фактичкој важности у поступку инспекцијског надзора, сматрамо да су, према природи и сврси инспекцијског надзора, основна доказна средства за утврђивање чињеничног стања и доношења одлуке на основу утврђених чињеница у поступку инспекцијског надзора - подаци прикупљени по службеној дужности или од странке и других учесника у поступку, укључујући увид у документацију, односно исправе, фотографије, предмети и други материјални докази, увиђај, односно непосредно опажање инспектора, налази лабораторија и други облици вештачења, тј. материјални докази.

У том смислу, налазимо да су персонални докази - сведоци (сведочење) и изјава странке - у поступку инспекцијског надзора, ипак, својеврсна помоћна доказна средства, уз основна - материјална доказна средства. У овом светлу, Закон о општем управном поступку у члану 134. изричито утврђује да ако чињеница не може да се утврди другим доказима, орган може да узме усмену изјаву странке.

Додајемо и да ће инспектор, сагласно члану 106. став 3. Закона о општем управном поступку, упозорити странку (надзираног субјекта) да је давање лажног исказа кривично дело. Кривично дело „Давање лажног исказа” прописано је у члану 335. Кривичног законика, чијим ставом 2. је предвиђено да ће се казном затвора до три године казнити странка која приликом извођења доказа саслушањем странака у судском или управном поступку да лажан исказ, а на овом исказу буде заснована одлука донесена у том поступку.